

Književni festival EU-Kina: Predstavljanje književnice Jasne Horvat u Pekingu i Chengduu

PEKING, 4. prosinca 2017. (Hina) - Prvo izdanje sedmodnevnog Međunarodnog književnog festivala EU-Kina okupilo je niz imena iz Kine i zemalja Europske unije koja su bila dio raznih događanja u Pekingu i Chengduu, a Hrvatsku je predstavljala osječka književnica i teoretičarka kulture Jasna Horvat.

Festival, osmišljen i kao razmjena ideja te interakcija autora i publike odnosno posveta raznolikosti kineske odnosno europskih kultura, sastojao se od niza susreta i rasprava s romanopiscima i autorima kratkih priča odnosno poezije.

Vilijun: Kulturno-gospodarska iskaznica Hrvatske

Hrvatska predstavnik Jasna Horvat sudjelovala je na po dva predstavljanja s kineskim i europskim književnicima u Pekingu odnosno Chengduu.

"Moja osobna misija je bila predstaviti roman Vilijun (2016.), odnosno priču o Marku Polu i Kublaj Kanu. Ona je ispričana u kombinaciju drevnih magičnih krugova uz simboliku broja 9 i moderne QR kodove. Roman sam zamislila kao kulturno-gospodarsku iskaznicu Hrvatske te sam se željela uživjeti u ulogu poduzetnika i naših genijalnih umova kojima je problem s malog tržište, kao što je hrvatsko, izaći u svijet i biti vjerodostojan bez puno riječi te s jasnim argumentima objasniti zašto smo vrijedni", istaknula je Horvat nakon predstavljanja u Pekingu.

S obzirom na to da taj roman Kinezima može poslužiti kao dobar prikaz 'europskog' pogleda na Daleki istok te se uklapa u aktualno oživljavanje globalne povezivosti na svim razinama koju predstavlja drevni Put svile, kaže Horvat, postoje ozbiljne ambicije da se Vilijun prevedu na i na kineski.

'Moja statistika me dosad naučila da sve ono što sam mislila da drugi misle je najčešće bilo krivo odnosno to polazište od samog sebe kao mjerila kojem mjerimo svijet. U tom pogledu potrebno je iz naše unutarnje čežnje za razumijevanjem razuvjeriti, a to je upravo ono kako sam ja u svom romanu vidjela veliku kinesku tradiciju, kulturu, civilizaciju. Mislim kako bi takvo gledište moglo jednoj velikoj naciji biti zanimljivo, pa možda čak i inspirativno,' objasnila je Horvat.

'Pametna' književnost

Ta knjiga ima i svoga 'brata blizanca' iz 2012. - roman Vilikon. Horvat je na podlozi njegove priče željela izgraditi leksikon znanja o hrvatskim vilama i mitološkim bićima. Doznavši 2015. kako je bila na dobrome tragu onoga što je u 'žiži' svjetskog zanimanja - drevni Put svile, odlučila ga je prenamijeniti na način da te leksikonske informacije dopuni informacijama o gradovima i postajama na toj ruti, četiri hrvatske vrijednosti, vrijednostima kineskog carstva i tome slično.

Vilijun je poseban i zbog toga jer se smatra dijelom tzv. 'pametne književnosti'. Spisateljica je u njemu simboliku magičnog kvadrata broja 12, koji je nastao u Kini, dopunila QR kodovima brzih odgovora kojih ima 32, odnosno koliko i leksikonskih natuknica. Publika je na predstavljajima u Kini sa zanimanjem skenirala kodove postavljajući kasnije brojna pitanja o njihovom sadržaju.

'Želja mi je bila jedan simboličan koncept, odnosno spajanje drevnog i suvremenog kvadrata. QR kodovi danas nedvojbeno određuju kinesku kulturu čemu svjedočim na licu mjesta. Svi u rukama imaju mobitele te nas oni preko kodova navode kako hodati suvremenim Pekingom i kako razumjeti današnju kulturu koju živi Kina,' dodala je.

Horvat se u Hrvatskoj smatra začetnicom spomenute književne vrste s kojom je počela eksperimentirati nakon što ju je na njih uputila njezina suradnica Josipa Mijoč u sklopu istraživačkih aktivnosti. Njihov cilj je u početku bio povezivanje nastavnog gradiva iz statistike s rješenjima.

"Nisam sigurna da su u Hrvatskoj do kraja razumjeli što radim, ali vidim da je u Kini itekako jasno što je to 'pametna' književnost. Ona ne znači da sam ja pametna nego da je za potpuno očitavanje teksta potrebno koristiti 'pametne' uređaje, napose telefone koji danas dominiraju u tehnološkoj projekciji budućnosti. U tom pogledu domišljatost autora u izboru i proizvodnji poveznica koje ugrađujemo u QR kodove, učenje o tome što QR kod može postati i kako ga se na više razina može proizvoditi i nadograđivati je izazov sam za sebe.'

Vilijun je multimedijalna knjiga koja pjeva, govori, glumi te je ujedno interdisciplinarni roman koji je dovršen nakon što je otisnut, jer su neki QR kodovi bili osmišljeni u vrijeme pisanja knjige, a ispunjeni sadržajem nakon što je tekst otisnut.

Prilika za Osijek

'Moja velika sreća je u tome što živim u Osijeku, koji se po mnogočemu čini kao grad na rubu svijeta. I ta izoliranost koju on nažalost živi u Hrvatskoj za mene je prednost jer mi daje neprocjenjivu slobodu. Zbog toga to stvaranje novoga svijeta nije teško nego obuzima i raduje. Za mene je to opijenost u najljepšem smislu riječi koja ne prestaje sve dok traje pisanje, a sad s QR kodovima to se iskustvo može produljiti i produbiti.'

Horvat ističe da u Osijeku raste IT sektor te tamošnje sveučilište, a i internet, bez kojeg ne možemo, je taj koji nas jednostavno povezuje sa cijelim svijetom što. Osim toga, Horvat na svoje projekte redovito uključuje lokalne umjetnike, stručnjake i studente. Prema Vilijunu je tako napravljena predstava i kratki film te je plan širiti ga i prilagođavati te prevoditi na druge jezike.

‘Mi guramo jedan pogon u kojem roman Vilijun dobiva reinterpetaciju u većini segmenata kulturne i kreativne industrije. Ovo je eksperimentalna studija književnosti i svih derivata koje ona može ponuditi,’ dodala je dobitnica Državne nagrade za znanost u kategoriji populariziranja znanosti za Kreativnu riznicu 2016. čiji je rad u Kini predstavila uz pomoć Josipe Mijoč.

(Hina)